

Я СЛАВЛЮ ВЕЛИКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ЗАКОН!

Закон, за яким щастя прийшло

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

РІК ВИДАННЯ XXI

БАГАТО ДОВГИХ, довгих років мріяли прості люди про щастя; про нього складали легенди, оспівували у чудових піснях, боролись за нього.

Сорок років тому піднялись вони на одній шостій планеті, щоб вперше за всю історію людства встановити над землею Червоний прапор праці, щоб завоювати щастя не примарне, а земне, реальне щастя вільної праці вільної людини. Їх вела в останній вирішальний бій Ленінська партія комуністів.

40 років минуло з того часу, 40 славетних сторінок великого життя. Ось воно, реальне щастя трудової людини — Радянська влада, соціалістична дійсність, партія, що веде народ до комунізму. Усі наші завоювання записані, закріплені навечно в Конституції — Основному Законі Радянської країни.

Сила нашої Конституції, як документа величезної історичної значимості в тому, що вона закріплює у законодавчому порядку все те, що здобуто робітниками і селянами у жорстоких битвах із старим світом злиднів і експлуатації, у самовідданій творчій праці.

Право на працю... Право на відпочинок... Право на освіту... Право на матеріальне забезпечення в старості... Кожне з них підкріплене реальними гарантіями, засноване на міцній матеріальній базі. І всі вони разом, як і весь устрій нашого життя, гарантовані суспільною соціалістичною власністю на знаряддя і засоби виробництва — єдиною з форм власності, яка не базується на експлуатації людини людиною.

Жодна з конституцій капіталістичних країн не може порівнятися з нашою Конституцією силою гуманізму, величчю демократії, піклуванням про просту людину. Там, за межами соціалістичного табору, кожен рядок конституції лише закріплює і поглиблює експлуатацію слабого сильним, бідного — багатим. І ніякі лицемірні, фарисейські вигук про «народний капіталізм», про «істинну демократію» неспроможні затемнити цього основного змісту буржуазних конституцій.

Легко живеться і дихається під знаменами Радянської Конституції юнакам і дівчатам усіх братерських республік СРСР.

Подивись, навколо себе, товаришу! Бачиш, як піднялися вгору блоком'яні корпуси нової будови твого університету? Чуєш шум молодих голосів за його вікнами? Це — здійснене право на освіту.

Почитай листи твоїх товаришів, що нещодавно закінчили університет і працюють в різних кутках країни, і ти почуєш биття пульсу чудового життя, і ти зрозумієш: це — здійснене право на працю.

Великі права дані тобі, наш юний друже, але не менш важливі і твої обов'язки перед суспільством. Працюй чесно і самовіддано, бережи соціалістичну власність, поважай товаришів, допомагай їм, будь завжди готовий до захисту рубежів Вітчизни, і ти з гордістю зможеш сказати: «Я — громадянин Радянського Союзу». А це — найвище щастя на землі.

Не так вже й далеко до зірок

Два штучні супутники, витвір людського розуму і рук, обертаються навколо землі, символізуючи міць Соціалістичної Батьківщини. Радянськими вченими відкрито нову епоху в історії науки про Всесвіт. Вивчається склад верхніх шарів атмосфери, температура, тиснення, космічне випромінювання і ультрафіолетове випромінювання Сонця.

66 оптичних станцій в СРСР займаються визначенням координат супутників, їх орбіт.

Спостережна станція при Харківській обсерваторії має 15 світлопотужних оптичних трубок з великим полем зору (11 градусів), крізь які супутник можна бачити протягом 6—10 секунд.

Результати досліджень допоможуть здійснити давню мрію людства: відірватися від земного тяжіння і досягти інших небесних тіл. Про це ми говоримо нині з великою впевненістю: сьогодні найдаліша планета не так уже, друзі, й далеко.

В. ГАРАЖА, студент фізики

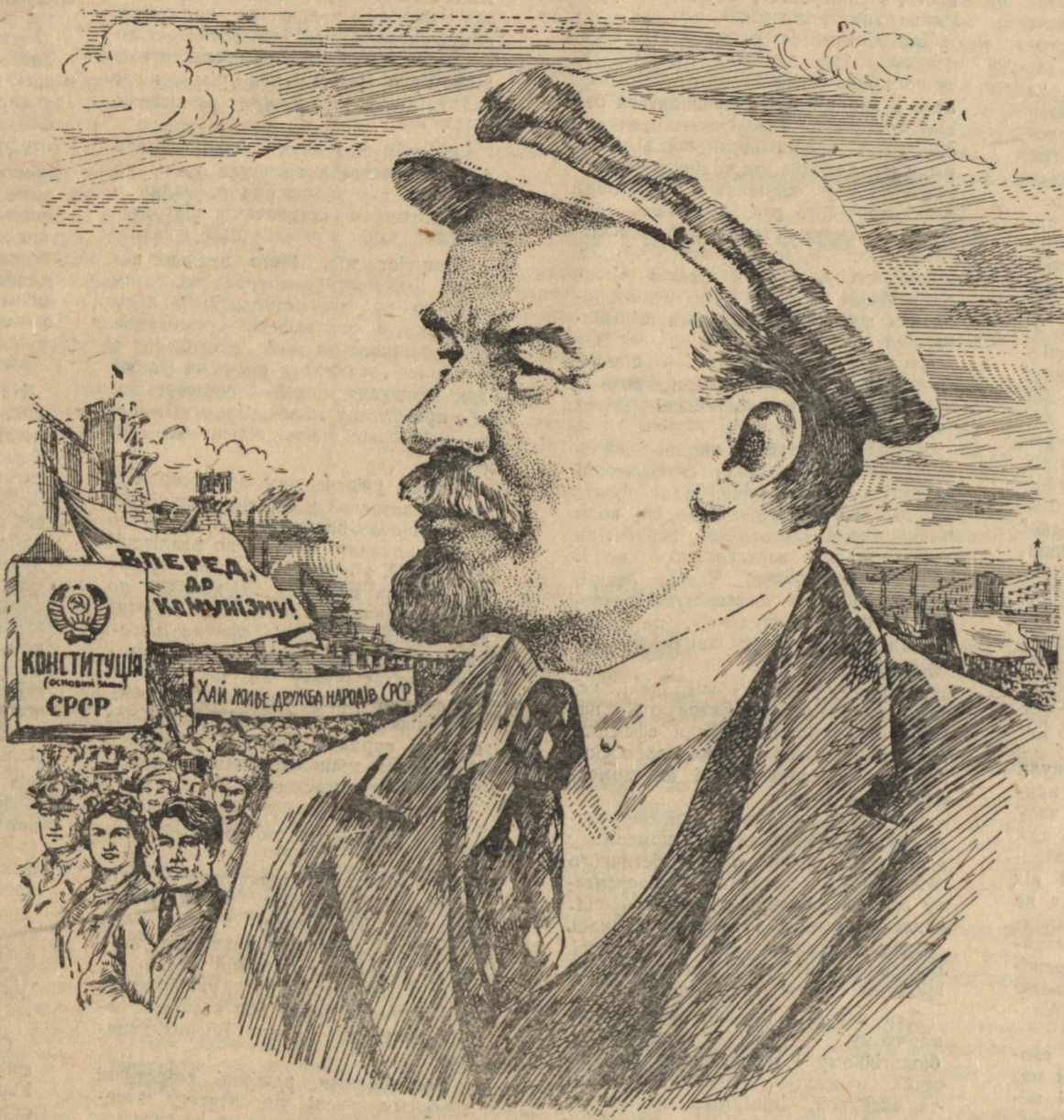
Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 37 (911)

Середа, 4 грудня 1957 р.

Ціна 20 коп.

В нас завжди людина має право...

...НА НАВЧАННЯ

Важко знайти радянського юнака чи дівчину, які не навчалися би в інституті, технікумі, школі майстрів, училищі тощо.

Ось я. З дитинства цікавився радіотехнікою. Ледве

За останні три роки я кожену свою відпустку провадила в санаторіях або на курортах. Двічі я побувала на Кавказі, у Нальчику і один раз — під Києвом, у Ворзелі. Про те, як добре піклувались там про мене, я розповідати не буду,

...ТРУД

На адресу економічного факультету надійшли листи від двох випускників університету — А. Гузенка та Н. Чорнозуб.

— Я працюю в Земчуцькому районі, у глибині Кавказьких гір. З самого початку поєднував роботу райінспек-

в майстернях, готувався до вступу в університет. А зараз вже на II курсі. Дуже люблю свою майбутню професію.

Безмірно вдячний моїй Батьківщині, моїй Конституції за велике право навчатись.

Г. ЧУРИЛОВ, студент радіофаку.

...ВІДПОЧИНОК

скажу лише: мені, простій робітнику складального цеху бітничі друкарні, важко було б повністю щорічно сплачувати півтону вартістю біля 900 крб.,

Н. КУЛІШОВА.

У своєму листі вона висловлює подяку викладачам, які підготували її до самостійного життя.

Щасливі люди в нашій країні, де кожен може працювати на повну силу, відчувати задоволення від своєї роботи — будь то робота в шахті чи на полі, колверстата, біля шкільної дош-

У сузір'ї

братерських республік

Великі сили революції, відродження і оновлення! Розбуджені в народі Великим Жовтнем, вони протягом сорокарічної історії Радянської влади все більше дивують світ своїм титанічним розмахом.

Невтомне піклування Комуністичної партії про радянську людину, поліпшення матеріальних умов її життя, її духовний розвиток увінчалися справді потрясаючими результатами.

Народна освіта. Вона, як відомо, передусім, характеризує культурний рівень народу. В дореволюційний час на Україні 75% населення було неписьменним. В 1940 році неписьменність була ліквідована. За царської влади викладання українською мовою було заборонено. Зараз в республіці школи з українською мовою викладання становлять 85%. В дореволюційній Росії було всього 105 вищих учбових закладів.

Зараз тільки в нашому місті — 25 вузів з 73-ма тисячами студентів.

У 1956 році в УРСР було видано 97.677 тисяч книг; з них 68.495 тисяч — українською мовою.

Ще багато можна наводити показників бурхливого розквіту культури українського народу, який разом з іншими народами Союзу здобув своє щастя під червоним стягом Радянської Конституції.

П. ВЕРБИЦЬКИЙ, доцент.

Краю мій, моя ти Батьківщино!

Неосяжні простори нашої Батьківщини, невичерпні її природні багатства. Надра нашої землі містять в собі численні корисні для народного господарства і промисловості копалини. У світі немає таких копалин, яких не було б у достатній кількості в нашій країні. І основна маса їх була відкрита для блага народу, для розквіту Батьківщини у роки Радянської влади людиною звільненої праці.

Радянські геологи, сміливі землерозвідники і першовідкривателі, йдуть в авангарді підкорювачів природних багатств країни. Там, де проходять вони, зростають фабрики і заводи, комбінати й нафтові вишки, кожна їх перемога — це нове зростання могутності нашої вільної країни Рад. Можна з впевненістю сказати: цим перемогам не буде кінця.

П. ЗАРИЦЬКИЙ, кандидат геолого-мінералогічних наук.

ПОЛЕ ВРОЖАЇ НЕБАЧЕНІ РОДИТЬ

Минулого року прийшла черга цілини ствердити ці слова. Зрозуміло, не без труднощів дався нам урожай. Але врожай був! І де який! Один тільки наш зернорадгосп, де працювали добровільці університету, зібрав 1,5 мільйона пудів зерна. А скільки зібрано з усієї цілини!

Я був свідком цього, і я впевнений — немає на світі такого куточка, який би радянські люди під керівництвом партії не перетворили в квітучий сад.

За дальше піднесення партійної роботи

23 листопада 1957 року відбулися загальноуніверситетські звітно-виборні партійні збори.

Із звітної доповіддю про роботу партійного комітету виступив секретар парткому тов. Ю. Ф. Бухалов, який відзначив, що наша партійна організація за звітний період провадила свою роботу, виходячи з рішень XX з'їзду КПРС, постанов ЦК КПРС та Радянського уряду під безпосереднім керівництвом обласного, міського та районного комітетів партії.

Організаційно-партійна робота парткому була спрямована на підвищення ролі первинних парторганізацій в усіх сферах їх діяльності, на розвиток внутріпартійної демократії, на забезпечення авангардної ролі комуністів у розв'язанні відповідальних завдань, поставлених партією і урядом перед вузами.

На звітно-виборних зборах, що недавно відбулися в первинних парторганізаціях університету, комуністи піддали серйозному аналізу діяльність парторганізацій факультетів. Ці партзбори показали, що парторганізація і партком за звітний період провели значну роботу в справі покращання підготовки висококваліфікованих радянських спеціалістів, поліпшення наукової діяльності вчених університету. Разом з тим на зборах були відзначені і серйозні недоліки роботи парткому і партійної організації.

Грунтовний аналіз діяльності партійної організації університету був даний і в звітній доповіді парткому.

Новим в організації навчальної і наукової діяльності університету за звітний період є перебудова її на основі постанов Ради Міністрів та інструкцій Міністерства вищої освіти. В цих документах закладені принципи і програма перебудови роботи вузів у світлі рішень XX з'їзду КПРС, спрямованих на підвищення якості підготовки спеціалістів і покращання науково-дослідної роботи, справи розстановки і організації праці викладачів. Для виконання цих завдань потрібне максимальне звільнення часу наукових працівників для їх наукової роботи, створення підручників, учбових посібників; потрібне також скорочення обов'язкових занять студентів в аудиторіях з одночасним розвитком стимулів до самостійної роботи.

На факультетах склали і розглянули на засіданнях Рад нові проекти навчальних планів. Але й до цього часу перебудова іде повільно. Візьмемо для прикладу фізфак. На факультеті виділено для III і IV курсів вільний від занять день, але кафедри і деканат не знають, наскільки раціонально використовується студентами цей час. Навантаження викладачів факультету, особливо молодих, складає в середньому 750—800 годин, а в ряді випадків більше 900.

На історичному, географічному, економічному факультетах, а також на математичному відділенні і відділенні механіки фізмату становище не змінилось.

Повільно ще вирішується в університеті питання про уніфікацію планів і програм з ряду предметів з метою об'єднання потоків і груп, питання щодо розробки планів викладання різних предметів, щодо посилення ролі самостійної роботи студентів в лабораторіях, скорочення домашніх завдань тощо. Необхідно рішуче, по-діловому перебороти косність і консерватизм у справі перебудови навчальної і наукової роботи в університеті.

В доповіді вказувалось на необхідність покращання справи розподілу випускників в наступному році, а також про майбутній набір в новому навчальному році.

Вказувалось також і на те, що до цього часу майже не помітно переходу викладання в університеті на українську мову. Таке становище в Харківському університеті, покликано перш за все готувати кадри української радянської інтелігенції, безумовно, не можна визнати нормальним.

Виконуючи вказівки XX з'їзду КПРС і Постанови Ради Міністрів про заходи щодо покращання науково-дослідної роботи у вищих учбових закладах, університет домігся певного поліпшення наукової роботи. У нас існує ряд серйозних наукових напрямків в галузі

(з університетських звітно-виборних партійних зборів).

фізики, математики, біології, хімії, астрономії.

Більшість кафедр університету за звітний період успішно розробила важливі теоретичні проблеми, внесла значний вклад у деякі важливі галузі науки.

Доповідач відзначив, що поряд з цим університет, зокрема інститути хімії, біології, кафедри фізмату та хімічного факультету, ще недостатньо використовують свої можливості в наданні допомоги виробництву.

Комуністи-викладачі і наукові співробітники систематично працюють над підвищенням свого ідейно-теоретичного рівня шляхом самостійного вивчення питань теорії марксизму-ленізму. В університеті зараз працює 13 теоретичних семінарів. На заняттях цих семінарів обговорюються вузлові питання проблем, над вивченням яких працюють комуністи. Крім цього, в університеті існують 11 гуртків поточної політики.

Парторганізація університету веде велику роботу в галузі ідейно-політичного виховання студентів. Щотижнево в академгрупах провадяться бесіди з важливих політичних питань. За звітний період партійний комітет вжив ряд заходів для поліпшення якості складу керівників політбесід, змінивши його кваліфікованими викладачами-комуністами, що становлять зараз 60% загального числа агітколлективу. Для студентів читались лекції на різні теми, влаштувалися зустрічі із старими більшовиками.

Студентський колектив в цілому здоровий і здатний успішно розв'язувати завдання, поставлені перед ним партією і урядом.

В ряді випадків у справі ідейно-політичного виховання студентської молоді є ще недоліки, іноді досить серйозні. Так, нерідкі випадки, коли в окремих академгрупах політбесіди відбуваються нерегулярно, недостатньо підготовлені. Часто лекції, бесіди, збори не викликають жвавого інтересу у студентів, не порушують питань, які хвилюють молодь.

Комуністи, зокрема викладачі, не завжди знають і враховують настрій студентів, не завжди ефективно впливають на них, ще слабо спираються у своїй роботі на комсомольський актив.

Необхідно звернути серйозну увагу на зміцнення зв'язку комсомолу з життям, практикою комуністичного будівництва. Викладачі університету провели велику роботу по пропаганді наукових і політичних знань серед трудящих міста і області. Всього за звітний період ними було прочитано понад 1350 лекцій.

Для вчителів і учнів Харкова на хімічному, фізико-математичному, біологічному і геологічному факультетах по неділях провадились лекції та екскурсії. Ініціатива проведення цих заходів належить комуністу тов. Новаковському. Багато лекцій прочитано викладачами у підшефних колгоспах.

Доповідач відмітив похвалювання оборонно-спортивної роботи, особливо відзначалась організація ДТСААФ університету, яка займає одне з перших місць в районі і місті.

В роботі спортивних секцій беруть активну участь 1400 студентів. План підготовки спортсменів-розрядників перевиконаний. Але поряд з цим у спортивній роботі є й ряд недоліків, певна частина парторганізації приділяє цьому мало уваги. Незадовільно займається питаннями спорту комітет комсомолу. Погано працює університетське товариство «Червоного Хреста».

В обговоренні доповіді секретаря парткому взяло участь 17 комуністів. В центрі обговорення були питання навчального процесу, наукової роботи та ідейно-політичного виховання студентів.

Питання навчального процесу

Декан філологічного факультету доцент Колодяжний говорив у своєму виступі про необхідність посилення зв'язків з науковими закладами АН УРСР, що значно поживавить навчальну та наукову роботу на факультеті. Він відзначив, що критика недоліків навчальної роботи філологів була правильною. Партійна організація і деканат факультету намітили конкретні заходи по усуненню

недоліків і зараз над цим працюють. У виступі піддано гострій критиці роботу заочного відділу університету, зокрема погану організацію лекцій у недільні дні.

Питанню покращання навчальної роботи на заочному відділі був присвячений виступ комуністки тов. Лангман, яка говорила про те, що заочний відділ і адміністративно-господарча частина не розробили ще й досі заходів по організації бібліотеки для заочників.

Про роботу наукової та учбової бібліотеки університету розповіла тов. Скрипченко. Вона порушила питання про необхідність об'єднання бібліотек і збільшення штату співробітників.

Студент V курсу історичного факультету, тов. Цуманенко зазначив, що перевантаження п'ятикурсників педагогічною практикою у значній мірі заважає працювати над дипломними роботами і підготовкою до державних іспитів. Треба, сказав він, рівномірно розподілити різні види підготовки по курсах, починаючи з III.

Секретар партійного бюро фізмату тов. Горностаєва звернула увагу на необхідність зближення навчання в університеті з завданнями підготовки викладачів для середньої школи.

Комуніст тов. Рісто вказав, що треба посилити контроль за самостійною роботою студентів з боку деканатів і громадських організацій. Він зупинився на такій неохайності у складанні розкладу, коли на один день призначається 2—3 семінарських або практичних занять. Зрозуміло, що це послаблює рівень підготовки студентів.

Ректор університету професор Буланкін зазначив у своєму виступі, що професорсько-викладацький колектив провів значну роботу по реалізації рішень XX з'їзду КПРС. Він гостро критикував партком за неухвалювану роботу, за неглибокий аналіз причин перевантаження викладачів. Тов. Буланкін звертає увагу на необхідність докорінного покращання практичних і семінарських занять, які перш за все повинні сприяти міцному засвоєнню необхідних знань, привчати студентів до творчого мислення.

Наукова робота

Цього питання торкалися у своїх виступах комуністи Колодяжний, Буланкін, Терещенко, Рісто. Вони відмічали значне покращання наукової роботи за останній час.

За звітний період вчені університету опублікували понад 500 наукових робіт, випущено 21 том Вчених записок.

Розробляючи важливі теоретичні проблеми, вчені університету звертають особливу увагу на ті питання, які мають безпосереднє практичне значення для нашого народного господарства. Співробітники 20 кафедр університету вели науково-дослідну роботу у співдружності з практичними працівниками народного господарства, з співробітниками науково-дослідних та учбових інститутів.

Кафедри географічного факультету успішно розробляли питання економіко-географічної характеристики і фізичної географії Харківського економічного району.

Парторганізація і ректорат особливо турбуються про стан підготовки наукових працівників вищої кваліфікації. Адже ці кадри зростають повільно, занадто повільно. Причиною цього в значній мірі являється те, що значна кількість кафедр університету ще не мають певного наукового напрямку, який був би провідним у роботі всіх членів кафедри. Критиці було піддано також наявність бюрократичних зволікань у системі підготовки та захисту дисертацій.

Декан радіофізичного факультету Терещенко розповів про успіхи в науковій роботі радіофізиків. Він відзначив, що партком ще недостатньо спрямовував розвиток наукової роботи окремих кафедр факультету.

Ідейно-політичне виховання студентів

У своїх виступах комуністи відзначали, що партійна організація університету по-діловому ставиться до

політичного виховання підрастаючого покоління. Комуніст Побіленський (історичний факультет) вказав, що на факультеті основною формою ідейно-політичного виховання студентів є політгодина, проведення політбесід в академгрупах, а також тематичні вечори тощо. В кожній групі разом з керівником (агітатором) розробляється план майбутніх політбесід. Крім того, партбюро після звітних зборів запланувало ряд заходів щодо покращання ідейного виховання студентів. Гострій критиці партійне бюро і деканат геологічного факультету за неухвалювану до виховання у студентів навичок і вмій для майбутньої повсякденної роботи піддав завідувач кафедри фізкультури і спорту тов. Кравченко.

Велику роль в ідейному вихованні, як зазначив комуніст Герещенко, відіграють політгодина. Але на жаль ще й досі серед частини викладачів агітаторів існує хибна думка, що досить бути хорошим викладачем, не обов'язково бути здібним вихователем. Цьому питанню партком повинен приділити належну увагу, піднести роль комуністів-викладачів у виховній роботі.

—Для партійного виховання наших комуністів треба більше практикувати проведення загальноуніверситетських партійних зборів,—вказувалося комуністами. Тов. Прокудин торкнувся лекційної пропаганди. Він запропонував провадити обмін лекціями, обмін досвідом лекційної пропаганди, поширювати антирелігійну пропаганду серед широкої маси населення міста і області.

На питанні підвищення дисципліни комсомольців спинився секретар комітету комсомолу тов. Решетняк. Комсомольській організації університету доручено шефство над садом ім. Шевченка. І студенти з честю виконали доручення. Тов. Решетняк загострює питання на тому, що академічна група повинна бути центром боротьби за зміцнення дисципліни. Головну роль повинен відігравати агітатор, який мусить бути наставником, старшим товаришем. По-діловому керують комсомольськими організаціями партійні бюро історичного та географічного факультетів. Більш суворо вимагати від комсомольців виконання ними своїх обов'язків зажадав комуніст «Солодовник».

Про самостійну роботу студентів, про масовість у виховній роботі говорив секретар партійного бюро фізфаку тов. Корж. Викладачі, як підкреслив він, особливо старшого покоління, дуже рідко бувають у студентських гуртожитках, майже не бачаться зі студентами у післялекційний час. Всю виховну роботу вони перекладають на громадські студентські організації.

Секретар Держинського районного комітету Комуністичної партії України тов. Ботвін у своєму виступі сказав, що минулий рік був переламним у вихованні студентів. Кожному комуністові необхідно відчувати і надалі своє місце серед маси студентів. Треба підвищити відповідальність комуністів і виборних органів за виховання студентської молоді.

В обговоренні звітної доповіді взяли також участь комуністи тт. Шло-сберг і Ярославцев.

* * *

Збори прийняли резолюцію, в якій вказані конкретні заходи по дальшому піднесенню партійної роботи в університеті.

На зборах було обрано партійний комітет університету, до складу якого увійшли тт. Ю. Ф. Бухалов, секретар партійного комітету; В. І. Астахов, заступник секретаря по організаційно-партійній роботі; О. А. Протопопов, заступник секретаря по агітаційно-пропагандистській роботі; М. П. Воловик, відповідальний за учбову роботу; В. П. Корнієнко, відповідальний за наукову роботу; Л. С. Палатник, відповідальний за будівництво; Б. Г. Корбут, відповідальний за оборонно-масову та фізкультурну роботу; О. О. Кучер, відповідальний за організаційну роботу; М. П. Жукова, відповідальна за організаційну роботу; Б. П. Данилевич, відповідальний за ідейно-політичну і культурно-масову роботу; І. К. Рибалка, відповідальний за профспілкову, побутову роботу; І. М. Буланкін, ректор університету; Б. К. Решетняк, секретар комітету комсомолу.

З ЦИМ НЕ МОЖНА МИРИТИСЬ!

В усіх лабораторіях біологічного факультету кипить напружена робота. Сесія не за горами.

З почуттям відповідальності працюють дипломники. Ось п'ятикурсники зібрались на консультацію на кафедрі фізіології рослин (верхнє фото).

Тему вікових змін ферментних систем розробляють випускниці В. Буцька та Л. Журавльова (фото ліворуч).

З великим інтересом вивчають улюблені предмети і їх молодші товариші. Ось над столами схилились студенти IV курсу М. Іваніцер, Л. Буш-тедт і С. Везубова. Не так вже і просто визначити фосфотиди в різних тканинах тварин (нижнє фото).

ЛИСТ З РУМУНІЙ

Нещодавно на ім'я проректора університету по науковій частині надійшов лист, в якому професор, доктор Д. Манжерон, науковий керівник центральної бібліотеки одного з румунських інститутів висловлює від свого імені та імені своїх колег, румунських учених, глибоку подяку за відбитки праць професора нашого університету Л. С. Палатника.

Крім того, в листі висловлюється прохання надсилати праці і інших учених.

Дарвінізм у боротьбі з релігією

М. ВОЛОВИК,
завідуючий кафедрою
дарвінізму

Церковники і богослови протягом багатьох століть повчали, що рослини, тварини мають божественне походження, і всі життєві процеси, явища природи пояснювали, як прояв розуму і могутності бога. Служителі культу підтримували тих вчених, які розповсюджували на природу релігійні догми. Широку підтримку у церкви знайшов відомий шведський натураліст XVIII століття Карл Лінней, який стверджував, що видів рослин і тварин існує стільки, скільки створив їх з початку світу всемогутній творець.

Католицька церква і уряд Франції осипали почестями відомого вченого—біолога першої половини XIX століття Ж. Кюве за те, що той, зробивши великі відкриття в науці, на догоду церкві пояснював їх у відповідності з релігійними канонами. Так, він із своїми учнями і послідовниками розвивав реакційну теорію катастроф, згідно з якою викопні форми тварин і рослин були знищені гібото катастрофами, а нові види з'явилися на землі в результаті божественних творчих актів.

Матеріалістичний погляд на

церквою. В царській Росії за настійною вимогою «огців» православної церкви виключили із складу професорів Петровської сільськогосподарської академії великого К. А. Тимірязева. Він обвинувачувався в тому, що нібито за рахунок державної скарбниці «виганяв бога із стін академії». На великого сина російського народу І. В. Мічуріна за його чудові роботи по перетворенню природи рослин обрушився з церковного амвону в місті Козлові протоієрей Христофор.

Історія науки вчить, що істоти, як і всі явища матеріального світу, являють собою продукт природно-історичного розвитку матерії. З кожним роком все ясніше стає картина того, як із елементів неживої природи в далекі часи, близько півтора мільярда років тому, з'явилось життя на землі. Нищівного удару біблійським казкам і релігійним забобонам завдав геліогелій вчений—природознавець Чарльз Дарвін,

Переважна більшість студентів географічного факультету сумлінно ставиться до навчання, поєднуючи його з роботою в наукових гуртках, з виконанням громадських доручень тощо. Серед кращих студентів факультету можна назвати Колесник, Демченко, Коротун, Галевську, Цовбу, Саклакову, Оришко, Лифанову та багатьох інших.

На жаль, є в нас несумлінні студенти, що не виправдовують піклування про них держави, не виправдовують наданої їм високої честі навчатися в одному з кращих університетів України.

Студентка III курсу «Б» Нікітіна ще й досі не склала прослуханний минулого року курс з загальної геоморфології. Основна причина заборгованості—недбале ставлення до навчання, несистематична, поверхова самостійна робота.

Не вивчивши як слід старого матеріалу, Нікітіна, ясна річ, погано засвоює новий. Не допомогли консультації викладачів, не допомогли розмови агітатора групи Коробцової. Нікітіна, як і

раніше, не хоче учитися, не готується до складання заборгованості. Двічі складала геоморфологію СРСР студентка цього ж курсу Прокудіна. Виникає побоювання, що цей курс вона так і не засвоїть.

Студентка IV курсу Боровик ще й досі не ліквідувала двох академзаборгованостей. Майже кожний екзамєн або залік Боровик складає по декілька разів. Студенти IV курсу одностайні у своїй оцінці її поведінки: легковажність, безпринципні пропуски лекцій, повна відсутність систематичної самостійної роботи, безвідповідальне ставлення до обов'язків студента. Мати Боровик працює вбиральницею. Нелегко їй утримувати свою дочку, але вона мріє, щоб донька одержала вищу освіту. А на піклування матері студентка Боровик відповідає тим, що одержує двійку за двійкою, з кожною сесією над нею все більше нависає загроза виключення. Співкурсники неодноразово звертались до неї, намагались допомогти, але вона залишається байдужою до свого колективу, до своєї власної долі.

Ще більш неприпустимо, коли

НАША ПОШТА

ПОКРАЩИТИ ДОСТАВКУ ГАЗЕТ

Студент повинен бути в курсі політичних та громадських подій. Для цього необхідно регулярно читати газети. На факультетах значно поліпшилась підписка на газети та журнали, збільшився ліміт, збільшились можливості вибору періодики. Але в студентських гуртожитках дуже погана справа з доставкою газет.

Наприклад, на Шатилівці протягом жовтня і листопада систематично зривалась регулярна доставка газет (відповідальний Боев). «Правда», «Известия» та місцеві газети доставляються, як правило, на другий день увечері, часто кімната одержує не ту газету, яку випикує, хронічним явищем стало одержання газет відразу за 3—4 дні. Вважаємо таке становище абсолютною неприпустимим.

В. КОВАЛЬОВ, А. ЛЮССЕВ,
студенти історичного факультету.

Слідами наших виступів

„Потрібна наша допомога“

В нашій газеті від 23 жовтня було вміщено листа студентам біологічного факультету з пропозицією організувати термінову допомогу ботанічному саду університету в підготовці його до зими.

Як повідомили нас з комітету комсомолу, така допомога вже подається. В саду працювали студенти біологічного, географічного та хімічного факультетів.

Спасибі студентам

На адресу ректорату, парткому та комітету комсомолу надійшов лист, в якому керівництво Садово-паркового господарства саду ім. Шевченка висловлює подяку за сумлінну роботу студентам університету.

«В осінньо-посадочній кампанії,— говориться в листі,— студенти університету взяли активну участь і виконали план роботи по благоустрою саду до 40-ї річниці Жовтня».

говорить про їх спільне походження від давно вимерлих предків.

В дальшому наукову теорію походження людини обґрунтували і розвинули засновники наукового комунізму Маркс і Енгельс, які вказали, що головною причиною, яка виділила людину з тваринного світу, була праця.

Вчення Дарвіна звільнило природознавство від пануючого в ньому релігійного духу. І це було великою перемогою людського розуму, знання, науки над нецвітвом і темрявою, торжеством матеріалістичних уявлень про природу.

Захисники релігії вбачали в дарвінізмі ту підіривну силу, яка спростовує твердження про божественне створення світу, руйнує біблійські казки. Тому вони всіляко намагались спростувати це вчення. Великий природознавець стійко витримав атаки ворогів науки. Дарвін говорив, що якщо його книга «Походження видів» з'явилась на кілька століть раніше, то він був би, безперечно, спалений на вогнищі інквізиції.

Дарвінізм став прогресивним напрямком у природознавстві, теоретичною основою для практичної діяльності по виведенню нових порід тварин і сортів рослин.

Основоположники марксизму-ленінізму дали високу оцінку теорії Дарвіна, розглядаючи її як природничо-наукову основу діалектичного матеріалізму.

В ході дальшого розвитку дарвінізму багато діячів науки сприяли розповсюдженню цього вчення, захищали його від нападків ідеалістів, церковників, а також розвивали далі важливіші сто-

Велика заслуга в цьому належить в першу чергу студентам радіофізичного, географічного, хімічного, філологічного факультетів.

Студент! І надалі пам'ятай, що за твоєю організацією закріплений для догляду один з найкращих куточків відпочинку трудящих нашого міста. Доглядай за ним!

Видатні російські вчені К. А. Тимірязев, брати Ковалевські, І. І. Мечников, І. М. Сеченов, І. П. Павлов, І. В. Мічурін та інші творчо розвинули дарвінізм в різних галузях науки.

Непримиренну боротьбу проти різного роду мракобісів у науці провадив К. А. Тимірязев. Його чудові роботи з фотосинтезу рослин спростовують уявлення «віталістів» про наявність особливої «життєвої сили», «душі» в рослинах.

Основоположники наукової фізіології тварин і людини І. М. Сеченов та І. П. Павлов розвивали матеріалістичне вчення про вищу нервову діяльність і показали неспроможність вигадок про «душу» людини.

Служителі культу і реакційні вчені й зараз намагаються повалити дарвінізм або примирити його з релігією і навіть поставити на службу церкві. Але дарвінізм, як і інші біологічні науки, переконує, що людина—не іграшка в «руках божих» і що, пізнаючи закони природи, вона може за власним розсудом, без вигаданого божественного втручання, виводити нові сорти рослин і породи тварин.

В Радянському Союзі, де наука спирається виключно на принципи матеріалістичної діалектики, створені всі умови для переборювання забобів і для могутнього впливу людини на сили природи.

«ХАРКІВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»

XIII профспілкова конференція університету прийняла рішення полі-

шити профспілкову роботу, провадити її більш конкретно, поділовому. В резолюції конференції були вказані основні питання, на які повинен звернути увагу новий склад профкому.

Так, було вказано, що недостатньо поставлена організаційно-масова робота, робота по керівництву профкомом факультетськими, профспілковими бюро. Від членів профкому вимагалось більше ініціативи в роботі, більше колегіальності в керівництві.

Мало приділялося також уваги навчально-науковій роботі, в зв'язку з чим погіршала успішність студентів в минулому році. В тому, що 419 студентів мали академзаборгованості, що пропущено 80 024 людино-годин у 1956/1957 навчальному році є значна доля провини і університетської профспілкової організації. І цього року профспілкова організація ра-

Рішення конференції—в основу роботи

зом з іншими організаціями університету буде рішуче боротись за підвищення успішності.

На окремих факультетах, наприклад, на радіофізичному та геологічному ще й досі не ліквідоване перевантаження студентів. Як і раніш, студенти тут слухають по 40—42 години на тиждень. Не було достатнього контакту між членами профкому та комітету комсомолу університету.

Новий склад профкому з перших же днів своєї роботи приступив до виконання рішень конференції, для чого був складений спеціальний план. В нього увійшли кардинальні питання, які необхідно виконати. Головне—поліпшення організаційної роботи профкому та профспілкових бюро факультетів. Вже проведено 2 семінари з профроботи, загальний університетський семінар для профспілкового активу.

В план по реалізації рішень XIII профспілкової конференції включені також питання, пов'язані з покращанням роботи їдальень, буфетів, з розширенням спортивно-оздоровчого табору університету до 400 місць. Буде вирішено остаточно також питання про видачу перепусток у гуртожиток до від'їзду студентів на літні канікули.

В плані заходів профкому особлива увага приділена академічній роботі, її поліпшенню, боротьбі за її високий рівень. На широкіх засіданнях профкому систематично будуть обговорюватися питання підготовки до зимової екзаменаційної сесії. Хід підготовки до сесії суворо контролюється.

І. ГНІДАШ,
голова профкому.

Іде чергове практичне заняття з методики викладання історії в середній школі. Студенти IV курсу уважно прислуховуються до порад і вказівок викладача тов. Довгопола. До школи прийде добре підготовлене поповнення вчителів.

ПРО СПРАВИ ХОРОШІ

Клуб аматорів музики

Чергове засідання клубу аматорів музики (КАМ) було присвячене 175-річчю з дня народження видатного італійського музиканта Паганіні.

Послухати про життя і творчість видатного скрипаля прийшло понад 50 чоловік. Засідання відкрив голова клубу Простаков, який коротко розповів про основні події творчого шляху Паганіні. Потім присутні з увагою і насолодою прослухали записи творів Паганіні: перший та другий концерти для скрипки з оркестром, капризи, переклади на фортепіано творів Паганіні Лістом, «Танець відьм». Особливо велике враження на слухачів справив другий концерт і переклади Ліста, в яких найбільш повно відбивається творчий геній скрипаля.

Це не перше засідання клубу. Ще в 1956 році студенти фізмату Старунов, Простаков, Ранюк та інші загорілися бажанням організувати клуб аматорів музики. Основна мета його—широка пропаганда музики, виховання любові до неї. Ідея такого клубу зацікавила багатьох, ініціатори знайшли підтримку. На першому засіданні було прийнято програму роботи та статут клубу, обрано керівництво. Після цього відбулось декілька засідань, які пройшли з великим успіхом, особливо засідання, присвячене творчості Гріга.

В цьому навчальному році відбулось поки що тільки одне засідання клубу. На нього прийшов і перший голова—М. Старунов, який уже закінчив університет. Було б дуже добре, якби на всіх факультетах організувати такі клуби або один університетський.

А поки що приходьте до нас, на фізмат. Всім, хто любить музику, ми кажемо: «Добро пожалувати!». Але попереджаємо: музика у нас класична. Так що, любителі джазів, не приходьте!

А. ЗДОРОВИЙ, студент.

Перше місце—філологам!

3-го листопада цього року був проведений передсвятковий рейд у гуртожитках нашого університету. Якщо говорити в цілому—наслідки хороші. Але не скрізь і не у всьому.

По заслугі перше місце одержав гуртожиток філологів. Не тільки робота студради тут зразкова, зразковий і санітарний стан гуртожитку. Студенти дійсно живуть єдиною сім'єю, єдиним колективом. Тільки при підтримці всього студентського колективу життя у гуртожитку може бути таким цікавим і веселим, як на Толкачівці.

На жаль, все ще не існує обміну досвідом між студентськими радами гуртожитків. Толкачівці багато б розповіли цікавого.

Візьмемо для порівняння роботу студради гуртожитку по вул. Артема, 49 (голова тов. Соломко). Про яку роботу можна тут казати, коли ніхто не зацікавлений у тому, щоб якось розв'язати сонливу атмосферу. Звичайно, студенти і тут не сумують. Вони від-

відують кіно, театри, співають. Але—окремо, по своїх кімнатах. Колективу гуртожитку немає. В чому ж справа? Адже ніхто не скаже, що історики чи біологи такий нездатний на колективні справи народ. Ні! Справа в тому, що відсутня ініціатива з боку студради. Потім уже можна говорити про ініціативу всього колективу.

Робота студентських рад гуртожитків на проспекті Леніна, 20 та на площі Дзержинського (голови тт. Зінченко та Божко) задовольнила комісію. Але все ж таки гуртожиток фізмату перше місце по університету втратив. Чому? А тому, що студрада заспокійлась і вважала, що перше місце за ними закріплено навечно. А між тим дуже багато пилу назбиралось у кімнатах, мабуть, з того самого часу, коли фізматівці святкували минулого року свою перемогу у змаганні між гуртожитками.

В порівнянні з минулим роком значно поліпшилась робота студентської ради гуртожитку, що розташований по проспекту Леніна, 20. У склад ради увійшли активні ініціативні люди. І це відразу ж відчувлось. Можна сподіватись, що цей гуртожиток буде гідним суперником у боротьбі за перше місце.

А взагалі—робота студентських рад з кожним роком налагожується, і рейди відіграють в цьому не останню роль. Багато тільки, щоб вони були не лише передсвятковими, але й буденними, несподіваними. Може, тоді і картина була б ясніша, і користь більша.

А. БЕРДИЧЕНКО, голова
житлово-побутової комісії
профкому.

Зрозумійте—це важливо

Я зовсім не розумію студентів, які без цікавості готуються до політзанять або не готуються зовсім. У нас, на І курсі географічного факультету, в групі, де політгодини веде викладач тов. Майківська, завжди заняття проходять жваво і цікаво. Ось ви тільки уявіть собі: на годину відриваєшся від посібників, конспектів, програмної літератури і дивишся на світ, думаєш про нього.

Вивчаємо доповідь тов. М. С. Хрущова на Ювілейній сесії Верховної Ради СРСР. І за цифрами, велетенськими цифрами, постає вся твоя неосяжна країна, її люди. Читаєш Звернення до народів світу, парламентів країн і бачиш, як сотні тисяч простих людей земної кулі підіймаються, щоб разом з тобою відстоювати мир і твоє право слухати в аудиторії лекції, зокрема ось так, як зараз, бути присутнім на політзаняттях. Треба тільки добре зрозуміти, що політзаняття—це розмова про найважливіше, животрепетне, що відбувається сьогодні, над чим задумуються тисячі, про що зобов'язаний знати і думати ти. І тоді тобі обов'язково захочеться взяти участь у бесіді висловити і свою думку. Ось, мабуть, чому активно і цікаво відбуваються у нас політгодини, ось чому так хороше, змістовно виступають тт. В. Смирнов, Б. Сидельник, М. Проскура, А. Мальцев, Л. Муженко та інші.

С. ШКАРІН, студент 1-го курсу
географічного факультету.

Ректорат, партійний комітет, місцевком і кафедра філософії Харківського державного університету ім. О. М. Горького висловлюють глибоке співчуття секретарю партійного комітету університету товаришу Бухалову Юрію Федоровичу з приводу смерті його матері

Ніни Олександрівни

Заст. редактора Б. ШЕРБАНЕНКО.

КУДИ ВИТРАЧАЮТЬСЯ ПРОФСПІЛКОВІ ВНЕСКИ

Під час перерви по аудиторії від одного студента до другого бігає з аркушем паперу і грошима в руці людина. Запитавши щось серед галасу і шуму у кількох чоловік, вона зупиняється біля одного з них і починає розраховуватись.

Що питає ця людина у студентів?

—Ти сьогодні сплатиш, врешті, профспілкові внески?

Ще багато студентів університету мають заборгованість по профспілковим внескам. Це пояснюється тим, що вони не усвідомлюють повністю усієї важливості регулярного сплачування внесків. А вони повинні знати, що профспілки існують за рахунок тих коштів, які сплачують їх члени. Часто, приймаючи студентів І курсу у профспілку, ми не пояснюємо їм, куди йдуть їх членські внески. Розповімо ж зараз про те, на які заходи витрачаються в університеті ці гроші.

Почати з культурно-масових заходів. Профком університету оплачує керівників гуртків художньої самодіяльності, піклується про придбання костюмів для виступів; за рахунок коштів профкому відбуваються екскурсії, лекції, оренда приміщень для факультетських і університетських вечорів.

Кошти профкому йдуть на оплату тренерів, придбання спортивного майна, на дотацію спортивному табору тощо.

Нарешті, слід сказати і про те, що видача безвідплатної матеріальної допомоги, пільгових путівок у будинки відпочинку, санаторії, витрати на лікувальне харчування, на туристські та альпіністські табори здійснюються також за рахунок членських внесків.

Тільки при акуратному сплачуванні членських внесків може нормально і успішно провадитись профспілкова робота в університеті. Роз'яснювальну роботу в цьому напрямку повинні вести профорги груп.

В. ДОРОХОВ,
замісник голови профкому.

З кожним днем все менше вільних місць в читальні гуртожитку, що по проспекту Леніна, 20.

Буфет та їдальня повинні працювати зразково

З перших днів своєї роботи новий склад профкому прийняв рішення поліпшити роботу їдальень та буфетів університету.

Для систематичної перевірки їх роботи побутова комісія профкому створила групу громадських контролерів з 55 чоловік, з ними був проведений інструктаж, і вони приступили до роботи.

Було проведено рейд по буфетах та їдальнях. Під час перевірки виявилось, що в порівняно кращому стані знаходиться їдальня № 367 (Пл. Дзержинського, 12), але й тут є ряд серйозних недоліків: після 16-ї години кількість страв значно зменшується, їжа подається холодною, борщі низької якості.

Слід відзначити, що за останні дні у цій їдальні спостерігається деяке поліпшення роботи, але працювати робітникам доведеться ще немало.

Погіршила свою роботу їдальня по вул. Університетській, 16. Небагатий вибір страв, відсутність у буфеті різноманітних кулінарних виробів завідуючий виробництвом тов. Білоусов пояснює хворобою працівників їдальні. Але студенти не повинні страждати від того, що Київський трест їдальень не забезпечує їдальню робітниками.

Добре обслуговує покупців буфет № 421 по вул. Раднаркомівській, 15 (зав. тов. Гричнева). Тут завжди хороший асортимент продуктів, культурне обслуговування.

Але зовсім інша картина в буфетах по вул. Трінклера, 6 і Трінклера, 8, по проспекту Леніна, 20. Тут майже не зустрінеш дешевих продуктів, асортимент їх обмежений. Ми спитали у зав. буфетом на Трінклера, 6 тов. Файразіної, чому нема вінегрету, жа-

реної риби, печінки, гарячого чаю, дешевого ситра. Її відповідь, м'яко кажучи, здивувала нас: райсанстанція заборонила продавати в буфеті продукти, перероблені кухнею. Але не могла ж санстанція заборонити продаж дешевої ковбаси, піріжків, ситра та чаю.

Очевидно, цим не дуже вигідно торгувати.

Необхідно відзначити, що після перевірки в роботі буфету в гуртожитку, що знаходиться на проспекті Леніна, 20, намітилось поліпшення. Значить, працювати краще можна. Невже ж для цього необхідно обов'язкове відвідування рейдової бригади!

Слід кинути докір громадськості біологічного факультету, яка напелегливо настоювала на відкритті буфету по вул. Трінклера, 8, але цей буфет не забезпечений мінімумом покупців.

У їдальнях та буфетах ніколи не одержиш книгу скарг та пропозицій. Правда, коли хочеш написати подяку, книга завжди знайдеться.

На 20-е грудня профком університету готує конференцію покупців, в якій повинні взяти участь члени профкому, громадські контролери, весь персонал їдальень та буфетів, представники з торговельного відділу Київського району. Необхідно, щоб участь у роботі конференції взяли і студенти.

І. ПОГРЕБНЯК, член профкому,
відповідальний за роботу
буфетів та їдальень.